

Is Nederland meer bondgenoot van Moskou dan van Brussel?

Posted on 8 mei 2021 by Syp Wynia

Het lot van Nederland raakte de laatste dertig jaar nauw verbonden met Rusland. Steekwoord: aardgas. De banden zijn zo nauw, dat ze alle conflicten en ook de aanslag op de MH-17 overstijgen. Tegen de zin van Brussel dient Nederland meer de relaties met Moskou dan die met de EU. En de Russisch-Nederlandse onderonsjes, die zijn ook al lang weer begonnen.

Ik sprak voor [Wynia's Week TV](#) over met Wendelmoet Boersema, verslaggeefster van dagblad Trouw. Ze was eerder onder meer correspondent in Moskou en publiceerde onlangs het boek 'Gronings Goud. Over de macht van het gas en de rol van Rusland'. Ik raad u het interview met Wendelmoet Boersema van harte aan. Voor menigeen zal het een openbaring zijn.

Moskou heeft Gazprom, Shell heeft Nederland

Wie aardgas zegt, die zegt macht en geld. Dat het kleine Nederland en het grote Rusland zonder dat het erg opviel binnen enkele decennia zulke nauwe banden

opbouwden, is een gevolg van gezamenlijke belangen. Nederland was een betrekkelijke grootmacht met de bodemschat aardgas en wilde graag een gasmacht blijven. De moderne Russische staat is goeddeels gebouwd op gas (en olie) en een autocraat als Poetin gebruikt de gaskraan als machtsmiddel.

Dan is er ook nog de Koninklijke Shell, veruit het grootste bedrijf van Nederland en een van de grootste bedrijven ter wereld. Shell heeft ruim een halve eeuw lang samen met partner Esso volop kunnen profiteren van het Groningse gas, maar heeft geen zin daar nu de nadelen van te ondervinden en heeft al langere tijd de zinnen gezet op de gigantische Russische gasvelden.

Shell domineert Den Haag

Shell maakt daarbij dankbaar gebruik van het feit, dat het grote Shell het kleine Nederland met zijn koningshuis, zijn premier, zijn ministers, zijn ambtenaren en het staatsbedrijf Gasunie in belangrijke mate kan sturen. Verliezers zijn de Europese samenwerking (want Nederland volgt Moskou, niet Brussel), de relatie met de Verenigde Staten (want Nederland doet mee aan Russische gasexport en importeert nauwelijks uit de VS), de bewoners van de gasvelden in Groningen (want Shell domineerde het winningsbeleid en trekt zich terug nu de kosten zich opstapelen en de gaswinning stopt).

Kabinetten-Rutte zeggen het een en doen het ander

Het macht van het gas is doortrokken van hypocrisie. Boven tafel kritiseren de kabinetten-Rutte de mensenrechten van Rusland, het optreden van Rusland tegen Oekraïne en de vergiftiging van opposanten van Poetin, maar onder tafel werkt Nederland al weer jaren nauw samen met Rusland aan het uitbouwen van het distributienet voor Russisch gas in West-Europa.

Dezelfde kabinetten-Rutte die in hoog tempo de Nederlandse woningen 'van het gas af' zeggen te willen, geven ondertussen leiding aan de Nederlandse staat die nog steeds een grote speler is en wil zijn bij de Europese gasvoorziening. Naarmate er meer huizen van het gas af gaan zal de vraag naar gas voor Nederlandse elektriciteitscentrales alleen maar groter worden.

Washington en Brussel boos

Nu volgend jaar de gaswinning in Groningen stopt, zal dat gas steeds vaker uit Rusland komen, vooral via de Nordstream-pijpleidingen. Maar met de mond wordt in Den Haag beleden dat we van het gas af zouden moeten om niet afhankelijk te zijn van Poetin.

De Nordstream-gaspijpen van Poetin (ruwweg van St. Petersburg naar Noord-Duitsland) wekten de woede op van de Amerikanen – van Trump al helemaal – en van landen als Polen. Maar de Nederlandse staat is en blijft net zo makkelijk mede-eigenaar van Nordstream I en Shell is feitelijk mede-eigenaar van Nordstream II. Als het om gas gaat, zijn voor Nederland de relaties met Moskou belangrijker dan die met Brussel of die met Washington.

Als het gas op is, pakt Shell zijn biezen

En Shell? Wendelmoet Boersema en ik zijn het er over eens dat de loyaliteit van Shell aan Nederland voorbij is als er geen gas meer uit de Groningse bodem wordt gehaald. Nu al is het hoofdkantoor van multinational Shell in naam gevestigd in Den Haag, maar qua structuur is het een Brits bedrijf geworden. Het zal dan ook minder vanzelfsprekend worden, dat Nederlandse ministers en diplomaten, tot aan de koning toe, zich in vele buitenlandse landen als boegbeeld van Shell gedragen.

Maar de Nederlandse 'klimaatsubsidies' voor zulke zaken als het onder de zeebodem stoppen van CO₂ van Shell-raffinaderijen en het gesubsidieerd produceren van waterstof – dat zal ongetwijfeld wel doorgaan. Dat past dan in een lange traditie.

Altijd te slim af

Shell en Esso waren Nederlandse ministers altijd al steevast te slim af. Dat gebeurde bij de exploitatie van 'Slochteren', dat gebeurde bijvoorbeeld ook bij de verliesgevende verkoop door Shell en Esso van het Noord-Duitse gasnet aan staatsbedrijf Gasunie.

Dat gebeurde ook bij de wel zeer royale afkoopregeling van toenmalig minister Eric Wiebes voor Shell en Esso omdat de gaswinning in Groningen eerder stopte dan de oliemaatschappijen hadden gehoopt. Wendelmoet Boersema is niet mals voor Eric

Wiebes.

Boersema spreekt van 'grove overdrijving' en 'een leugen' over de voorstelling van zaken die Wiebes gaf om Shell en Esso overmatig te compenseren voor het stoppen met het Groningse gas. Voor 'de olies' is Nederland zo altijd winstgevend: als er gas wordt gewonnen en als de gaswinning ophoudt.

Het Interview

Het video-interview van Syp Wynia met Wendelmoet Boersema voor Wynia's Week TV duurt een uur en is [HIER](#) te zien.

Meer Wynia's Week TV?

Wilt u een automatisch abonnement op het YouTube-kanaal van Wynia's Week TV? Click [HIER](#) en u krijgt regelmatig nieuwe columns, interviews en documentaires te zien. Welkom bij Wynia's Week TV!

Gronings Goud - het boek

Het boek 'Gronings Goud - over de macht van het gas en de rol van Rusland' van Wendelmoet Boersema is uitgegeven door Ambo/Anthos en kost 21,99. Bestellen en informatie [HIER](#).